

A kóros nyálcsorgás radiofrekvenciás sebészeti kezelése

Katona Gábor dr., Csákányi Zsuzsa dr., Lőrincz Anikó dr.,
Sultész Mónika dr., Gerlinger Imre dr.¹

ÖSSZEFOGLALÁS: Szerzők a kétoldali submandibuláris nyálvezeték hátrahelyezésének radiosebészeti megoldását ismertetik, amely hatékony és megbízható módszer a neurológiailag károsodott gyermekek és serdülők nyálzási panaszának csökkentésére.

A betegeket kifejezett nyálcsorgás miatt, 6 hónapos eredménytelen konzervatív illetve motoros tréning után irányították osztályunkra. Az ismétlődő aspirációs pneumonia és a carieses fogazat kizáró okként szerepeltek a vizsgálatban. 2000–2008 között 14 gyermeknél és serdülőnél történt kétoldali submandibuláris nyálvezeték relokáció és sublingvális mirigy excízió az említett radiofrekvenciás módszer alkalmazásával. Szerzők kérdőívek segítségével retrospektíve elemzik az új műtéti eljárás eredményességét. A száj motoros funkcióját a műtét előtt, a műtét elvégzése után 4 hónappal, továbbá az átlagos 8–26 hónapos követési időszak után egy 4-lépcsős skálán értékelték. Tizenegy betegnél (79%) a nyálzás kielégítő mértékű csökkenését észlelték. A nyálzási panaszok csökkenése átlagosan a harmadik héten kezdődött meg (és tovább folytatódott az ötödik hónapig). Tíz beteg hozzátartozója (71%) a műtétet eredményesnek tartotta és ajánlotta a beavatkozást hasonló problémákkal küzdő gyermekek szüleinek.

Három esetben a korai posztoperatív szakban a sublingvális terület átmeneti duzzanatát, míg két esetben ranula kialakulását észlelték a szerzők a késői posztoperatív szakban. A beavatkozás átlagos időtartama 48 perc volt. Ez a műtéti időtartam kb. 30%-os csökkenését eredményezte a hagyományos sebészettel végzett műtéti idővel szemben. A radiofrekvenciás módszer új eljárást jelent a mentálisan sérült, kifejezett nyálfolyással küzdő betegek esetében. Alkalmazása a hagyományos szike használat és a lézer technika előnyeire remekül ötvözi: könnyű, biztonságos, precíz és hatékony módszer, amely kiváló taktilis és hemosztatikus tulajdonságokkal rendelkezik.

KULCSSZAVAK: nyálfolyás, radiofrekvenciás sebészet, submandibuláris nyálvezeték relokáció, kezelési eredményesség

SUMMARY: The aim of this study was to describe and investigate the efficacy and safety of radiosurgery assisted bilateral submandibular duct relocation for neurologically impaired children suffering from excessive drooling.

Patients with excessive drooling were referred after failure of 6 months of oral-motor training and conservative methods were included into the study. Exclusion criteria were: dental caries and patients with recurrent aspiration pneumonias. In the period of 2000 – 2007, fourteen children and young adults with persistent drooling underwent radiosurgery assisted bilateral submandibular duct relocation and sublingual gland excision. A retrospective case note review was performed and a questionnaire study was conducted.

Oral-motor function assessment was carried out with the use of a 4 degree scale preoperatively, 4 months postoperatively and currently. The average follow up time was 8-26 months; at eleven the patients achieved a satisfactory reduction in sialorrhea (79 %). The average time of onset of improvement in drooling was 3 weeks (from immediately to 5 months). 10 parents (71%) were happy with the outcome and would recommend the procedure to the parents of other children.

The complications included three transient sublingual swelling in the early and 2 ranulas in the late postoperative periods. The average surgical time was 48 minutes, about 30% less compared to the previously favoured cold knife technique.

Radiosurgery opens a new therapeutic approach for neurologically disabled children suffering from excessive drooling. Radiosurgery combines the advantages of both cold knife and lasers; those being ease of use, safety, precision and effectiveness, as well as excellent tactile and haemostatic properties.

KEYWORDS: drooling, radiosurgery, submandibular duct relocation, treatment outcome

Közlésre érkezett: 2009.11.23.

Fővárosi Önkormányzat Heim Pál Gyermekkorháza
Fül-orr-gége és Bronchológiai Osztály

Cím: 1089 Budapest, Üllői u. 86.

Tel: (1) 45-99-102; Fax: (1) 45-99-214

E-mail: g.katona@t-online.hu

Bevezetés

A nyálzás egészséges csecsemőnél normál jelenség, amely 6 hónapos kor után általában megszűnik. A sialorrhoea vagy nyálcsorgás a mentálisan károsodott gyermekeknél gyakran megfigyelhető, amely életminőségüket nagymértékben rontja. Az agyvérzésen átesett gyermekek 10–58%-nál észlelhető és több veleszületett vagy szerzett neurológiai megbetegedés ve-